

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Bærum kommune
Rådhuset
1304 SANDVIKA

Deres ref
19/237118

Vår ref
19/3642-105

Dato
31. oktober 2019

Klage på valgprotokoll i Bærum kommune

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 28. oktober med oversendelse av klage på protokollering av valget i Bærum kommune.

Sakens bakgrunn

Bærum kommune mottok den 14. oktober 2019 en klage på valgstyrets valgprotokoller fra Patrik Seldal Bakke.

Synspunktene i klagen

Klager anfører at resultatene som er presentert i valgprotokollen ved kommunestyrevalget i Bærum kommune ikke følger kravene til valgforskriften, og derfor ikke kan godkjennes.

Klager viser til at valgmyndighetene etter valgforskriften er forpliktet til å benytte fastsatte formularer for protokollering av valg. Klager viser til at det følger av dette at kommunen må føre opp årsaken til eventuelle differanser i protokollens merknadsfelt. Klager viser til at det er en manglende forklaring i protokollene på differansen mellom foreløpig og endelig telling av forhåndsstemmer i Bærum kommune. Klager bemerker at det ikke er redegjort for disse avvikene, og at dette er i strid med valgforskriften.

Klager viser til konkrete eksempler på avvik som ikke er forklart og viser til at dette er store prosentmessige avvik for enkelte partier, for eksempel at Arbeiderpartiet fikk 53 stemmer mer i endelig telling sammenlignet med foreløpig telling. Klager mener også at det er et stort antall stemmer i avvik mellom foreløpig og endelig opptelling (+44 stemmer).

Valgstyrets behandling av klagen

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Sissel Lian
22 24 68 89

Bærum kommune har i saksframlegget gitt en grundig beskrivelse av sine rutiner for manuell opptelling samt stikkprøvekontroll av maskinelle tellinger. De viser også til at de har lav terskel for å igangsette kontrolltelling ved avvik mellom foreløpig og endelig opptelling. Bærum kommune gjennomfører endelig opptelling ved bruk av skannere. Eventuelle kontrolltellinger gjennomføres også ved bruk av skannere.

Kommunen understreker at det på 34 000 stemmesedler avgitt på forhånd er et totalt avvik på 44 stemmesedler mellom foreløpig og endelig opptelling. Kommunen viser også til at det er vanskelig å telle helt korrekt ved manuell telling. Kommunen gjennomførte en kontrolltelling som ga likt resultat som den endelige maskinelle opptellingen. Valgorganisasjonen la derfor frem saken for valgstyret med forklaringen om at feilen ligger i den manuelle opptellingen.

Kommunen bemerker at det er begrenset plass til å gi grundige forklaringer i merknadsfeltet i EVA. Valgstyrets sekretær ga derfor en grundig muntlig redegjørelse for dette i valgstyremøte 11. september 2019.

Kommunen understreker at dersom det skulle vurderes som at avviket ikke er tilstrekkelig begrunnet, har det allikevel ikke hatt noen konsekvenser for valgresultatet.

Valgstyret behandlet klagen i møte 23. oktober 2019 og fattet følgende vedtak:

- "1. Klagen tas ikke tilfølge. Valgstyret i Bærum kommune kan ikke se at det har forekommet feil som har fått betydning for valgresultatet for kommunestyrevalget i Bærum i 2019.*
- 2. Klagen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet for endelig avgjørelse.*
- 3. Saken sendes kommunestyret til orientering."*

Departementets merknader

Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av kommunestyrevalget i den kommunen vedkommende er manntallsført, jf. valgloven § 13-2 første ledd. Departementet legger til grunn at klager er manntallsført i Bærum kommune, og har klagerett. Klager på valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent i kommunestyret, og er framsatt innen fristen, jf. § 13-2 andre ledd.

Valgloven § 13-2 fjerde ledd bestemmer at departementet skal kjenne kommunestyrevalget i en kommune ugyldig hvis det er gjort feil som man må anta har hatt innflytelse på fordelingen av mandater mellom listene og som det ikke er mulig å rette.

Departementet viser til at det er valgstyret som er ansvarlig for opptellingen, jf. valgloven § 10-4 første ledd. Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg, jf. valgloven § 10-7 annet ledd. Valgmyndighetene er forpliktet til å bruke det formularet som departementet fastsetter, jf. valgforskriften § 41. Denne

myndigheten er delegert til Valgdirektoratet, som har fastsatt formular for møtebøker som kan tas ut via valgadministrasjonssystemet EVA. Det ligger til valgstyrets ansvar å vurdere om avvikene mellom foreløpig og endelig opptelling er akseptable. Avvik mellom tellingene skal så langt det er mulig beskrives og forklares i protokollene.

Klagen gjelder manglende forklaring på avvik mellom foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer. Departementet understreker at kommunen har brukt det fastsatte formularet for møtebøker, der de har protokollert avvikene og skrevet forklaring på disse i merknadsfeltet. Kommunen har gitt følgende merknader til avvik mellom foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer:

Sent innkomne/lagt til side:

"Skannet noen flere sedler i skanningen som fordeler seg på flere partier. Antas tellefeil i den manuelle opptellingen."

Ordinære forhåndsstemmer:

"Vi har skannet to ganger og er sikre på at feilen ligger i den manuelle opptellingen."

Departementet oppfordrer kommunen til å vurdere om avvik ved framtidige valg kan forklares på en mer konkret måte enn det som ble gjort ved valget i 2019. Protokollene er offentlige, og skal sikre åpenhet og etterprøvbarhet av opptellingen.

Departementet legger kommunens utredning til grunn, og kan ikke se at det er begått en feil som har hatt betydning for mandatfordelingen mellom listene. Departementet vil ta med seg tilbakemeldingen om størrelsen på merknadsfeltene i EVA i evalueringen av valget.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Departementets vedtak er endelig, og kan ikke bringes inn for domstolene, jf. valgloven § 13-2 fjerde ledd.

Med hilsen

Siri Dolven (e.f.)
avdelingsdirektør

Sissel Lian
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer